

Úspora nákladů, fráze či životní nutnost?

Snižování nákladů, zvyšování produktivity, strategie nulových poruch, úspory elektrické energie. Jsou to evokující hesla? Má smysl se jimi zabývat? V současné době jsou tyto otázky akcentovány celosvětovým stavem ekonomiky. Chtěli bychom upozornit na některá zjištění, která mohou být, podle našeho názoru, obecně platná a použitelná. Profesně se zabýváme odstraňováním příčin, které negativně ovlivňují kvalitu výroby, vztahem mezi kvalitním mazáním a kvalitní výrobou. Statistické údaje sdělují, že 70 – 95% všech negativních projevů stojí je zapříčiněno špatným stavem maziva (olejů), odborné studie upozorňují na zcela zbytečné energetické ztráty. Už v 60. letech uvedl sir Jost, že „ztráty způsobené nevyužíváním a zároveň nesprávným používáním tribologických poznatků znamenají v průmyslově vyspělých státech výši 25 – 30 % vyrobené energie“. Tato věta je přes svoje stáří dnes vysoce aktuální.

V době dnešního hospodářského útluhu by se měly firmy orientovat na vyhledávání vnitřních, rychle realizovatelných a rychle návratných úsporných opatření.

Konkurenční prostředí spolu se stavem trhu je k tomu jednoznačně nutí. Neznámá slova tribologie, tribotechnika by potom měla získat na vážnosti a firmy by se měly tímto směrem orientovat (tribologie: zkoumá vztahy mezi třením, opotřebením a mazáním; tribotechnika: definuje příčiny problémů a navrhuje jejich odstraňování, je „medicínou strojů“). Jestliže má člověk zdravotní problémy, jde k lékaři – k odborníkovi, specialistovi, který

nechá provést příslušné analýzy a na jejich základech zahájí léčbu. Jestliže má problémy stroj, buď jim není věnována žádná pozornost, nebo je snaha nějakým dílčím způsobem problém odstranit. Problémy, ne však jejich příčiny. Ty zůstávají neznámé. Při stanovení jednotlivých dále uvedených diskusních bodů jsme vycházeli z vlastních zkušeností s pracovníky z různých průmyslových odvětví. Jejich častý přístup k řešení problémů je následující:

My žádné problémy nemáme:

Takové konstatování je elementárním znakem neznalosti, nechtění a setrvávání ve vyjetých kolejkách. Vše je pokládáno za normální, poruchy a odstávky jsou „v normálu“, nikoho nic nezajímá a nikdo nemá čas a zájem se s něčím novým seznamovat.

Musíme snížit ceny vstupů:

Jediným kritériem je nejnižší cena. Cenová jednání vedou ekonomické a obchodní útvary. Neznají nebo nekonzultují s technickými útvary jejich skutečnou potřebu. Návrhovatost či kvalitu nezjišťují a neověřují. Technické parametry je nezajímají. Rozhodující je jen a pouze nejnižší cena.

Motivace pracovníků k úsporám:

Ve firmách jsou na každém kroku instalovány nástěnky a schránky burcující a nabádající ke zlepšování, ke zvyšování a snižování konkrétních ukazatelů a k zapojení se do úsporných opatření. Jestliže se některý pracovník iniciativně zapojí do těchto kampaní a zabývá se úsporami, narazí často na neidentifikovatelnou bariéru, hlavu XXII. Uvedeme pouze několik příkladů z praxe:

Příklad č. 1: činnost není v plánu úsporných opatření na dané období, musí se zpracovat projekt, který musí projít schvalovacím procesem. Iniciativa pracovníka po mnoha měsících sama odezní, pracovníci kompetentních oddělení získali „čárku“, tím vše končí.

Příklad č. 2: hledání úspor má pracovník přímo v popisu své práce, nemá za ně žádné odměny či ohodnocení, takže není ničím motivován a tudíž nic nehledá. Využívá vnitřní síť k rozesílání alibistických zpráv a je vždy „z obliga“, má vše písemně podloženo.

Příklad č. 3: iniciativní pracovník irituje svoje okolí tak, že je mu naznačeno, aby přestal, aby „nevychoval“, vše je správně řešené. Kdyby byl jeho návrh reálný, tak už by byl určitě zavedený. Ale zavedený není, proto se jím nebude nikdo zabývat.

Snížení neshodné výroby (zmetkovitosti):

Kvalitu výroby nelze ovlivnit péčí o oleje, to spolu vůbec nesouvisí. Kvalita je ovlivněna desítkami různých jiných vlivů. Takto striktní a jasná je nejčastější reakce pracovníků. Ale opak je pravdou. Jednoduché ověření v praxi zcela jednoznačně prokáže na čí straně je pravda. Neshodnost výroby (zmetkovitost) je ovlivnitelná stavem stroje a ten je dán až z 95 % kvalitou mazání. Souvislost je zcela jednoznačná a mnohokrát ověřená. Kvalita výroby markantně stoupá s čistotou oleje o měřitelné hodnoty.

Dodržujeme interní předpisy a doporučení výrobců strojů

Kdy a kým byly interní předpisy zpracovány? Na základě jakých poznatků? Uvedeme typický a cha-

rakteristický příklad – předpis výměny oleje po záběhu. Prostojevé hodiny se počítají na statisíce, nová olejová náplň na desetitisíce až statisíce. Přesto se výměna provede. Proč je nutná se většina techniků svých dodavatelů neptá. Nejsou to zbytečně vyhozené finanční prostředky?

Rozbory olejů jsou zbytečné a drahé

Technici musí řešit denní problémy a na další jim nezbývá čas. Jestliže dostanou k dispozici cokoli, čemu nerozumějí, pokládají to automaticky za zbytečné. Lékař provede analýzy, které konkretizují nemoc a zahajuje léčbu. To samé by se mělo dít se stroji. Rozbory stojí v řádu promilí z částky, kterou budou stát právě odhalené či budoucí problémy.

Do uvedených bodů jsme promítli vlastní zkušenosti z dané provozní problematiky. Na základě dlouholetých zkušeností s řešením problémů můžeme konstatovat, že péče o maziva, o oleje a další procesní kapaliny patří do činnosti velmi rychle návratných. Do činností, které se v daných provozech plně osvědčily jak z technického, tak i ekonomického pohledu. Správně zvolená péče je schopná zvýšit spolehlivost strojů, zvýšit kapacitu, zvýšit zisk, snížit náklady. Zvyšuje a udržuje konkurenceschopnost firmy v jakékoli době. Proaktivní údržba je zásadním nástrojem k pochopení spojitosti mezi strojem (technikou) a náklady (ekonomikou).

Na úvodní otázku je tedy možné odpovědět spora-dicky - ANO.

Vladislav Chvalina
KLEENTEK, spol. s r.o.

KLEENTEK, spol. s r. o.
Sazečská 8, 108 25 Praha 10, ČR
tel.: +420 281 861 724,
266 021 559
tel./fax: +420 272 701 181
e-mail: info@kleentek.cz
www.kleentek.eu

Zastúpenie SR:
KLEENTEK Slovakia, spol. s r. o.
Hrádza 29/1548
968 01 Nová Baňa
tel.: +421 45 68 57 026
mobil: +421 908 908 641
e-mail: info@kleentek.sk
www.kleentek.eu

KLEENTEK

Elektrostatické čistenie olejov, odstraňovanie vody a rezných kvapalín z olejových náplní strojov v plnej prevádzke

Znečistenie pod kontrolou = riešenie problémov:

- so životnosťou olejov
- so zalepovaním filtrov
- s prehrievaním strojov
- s neidentifikovateľnými poruchami
- so zasekávaním a zalepovaním prvkov
- so zvýšenými únikami olejov
- s pomalším cyklovaním
- s výpadkami výroby

Prínosy:

- úspora olejov
- znižovanie nákladov
- úspory energie
- včasné dodávky
- TPM
- kontrola kvality
- ochrana životného prostredia
- maximalizácia kvality a zisku

Služby:

- servisné čistenie olejov
- rozbory olejov
- možnosť zapožičania prístrojov